

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Kossuth Lajos-
uteza 37. szám Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felolós szerkesztő: Dr. TERHES SÁMUEL.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor-tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

A Gömör-kishontvármegyei általános tanítóegyesület közgyűlése.

Eljöttek. Összegyülekeztek.

Eljöttek — ki kocsin, ki gyalog, ki megvasparipán; de itt voltak csaknem valamennyien. Dacoltak a viharral szembeszállottak az égháborúval, nem törődtek az esővel, a posztás sárral! Megjelentek szívesen, összegyülekeztek szeretettel.

Ők — „a nemzet napszámosai“?

A mi szűkebb édes hazánknak: a mi drága „kis Magyarországnak“ jövődjének nagyságának, nyelvben és érzésben teljes egységének buzgó előkészítői Szeretett népünk testi és lelki hatalmas erejének, erős hatalmának fáradhatatlan gyűjtőjei. A felekezeti elvakultságnak, a tudatlanság sötétségének fényes eloszlatói; a nemzeti-ségi túlzók őrzőjei kánkán-tánczának kigunyolói, s ha kell az őrzőgök és szédelőgök szigorú osztorozói.

Bátor, edzett „szellemi hadsereg,“ diadalmas kipróbált vezérkarral az élén

Ez és ezek látogattak meg minket folyó hó 7-én. Hogy itt városunkban tartsák meg ez évi nagy hadgyakorlatukat. Felvonultak a tanyai, a falusi és a városi derék hadak mind a Vepor bércezes tájától a Csermosnya lankás völgyéig; a Tátrától le a Mátraig.

És Rimaszombat városa és polgársága csak önmagához és neves multjához volt hű, midőn a gömöri tanítókat hagyományos, magyaros vendégszeretettel fogadta: künn a házakon büszkén lobogó zászlódiszszal, benn a szívekben nemesen lobogó tisztelettel és szeretettel!

És ezt a fogadtatást derék tanítóink, e nagy nemzeti és kulturális missiót teljesítő, fontos magyar hivatást betöltő hadsereg méltán meg is érdemli.

Megérdemelte az a népes közgyűlés, — mely-

nek befogadására a Polgári Olvasókör nagyterme szűknek bizonyult, — méltán megerdemeit, hogy megyénk, városunk vezérkarral, közpiskolánk tanarai, társadalmunk és polgárságunk számos tagja úgy a gyűlésen, mint a közében való megjelenésével is kifejezést adott oszinte tiszteletnek, osztatlan becsületnek.

Mert az a közgyűlés, ez a nyári hadgyakorlat a maga higgadt komolyságával; magvas és tartalmas tárgysorozatával, érdekes és tetszetős bemutató előadásával valóban részolt az általános érdeklődésre!

Gazdag tárgysorozatából kiemeljük a következő nevezetesebb és mindannyunkat közeiről érintő mozzanatokat.

A bemutatott phonomikai olvasva-írás behatóbb tárgyalásába most nem bocsátkozhatunk, de lapunk keretén kívül is esik. Annyit azonban megjegyezhetünk, hogy az a nagy Pestalozzi elvenek — játszva és természetes uton közelíteni meg a fogékony gyermeki lelket — es a tan még nagyobb hatású Cornélius szemleleti tanításának előbbreviteleben, mint igen figyelemre méltó kísérlet a szakfériak előtt is nagy haladást jelent és általános elterjedésre, továbbépítésre tarthat méltán számot.

Az egyesület gondosan megszerkesztett éves jelentésére, de különösen a *népiskolai szakfelügyelet* égető kérdésének mikénti megoldása tárgyában hozott czélszerű és a gyakorlat egyedül helyes alapjára támaszkodó fontos határozatra külön is felhívjuk az érdeklődők figyelmét. Álljon a népoktatás élén egy közigazgatási ismeretekkel is gazdagon rendelkező, végrehajtó hatalommal is felruházott *megyei tanfelügyelő*. S aztán a tanítás menetének sikere keresztülvitelét ellenőrizték, nemcsak, de sőt azt gyakorlatilag, útmutatással is előmozdítsák a *járási tanfelügyelő*gök, a kik csak a tanítói pályán működő egyenekből választassanak, ha maguknak a legmagasabb népokta-

tási t. i. a polgári iskola tanári oklevelét is megszerették. E helyes és czélirányos indítvány és határozat bővebb magyarázatra nem szorul. Ott született a legjobb talajban: a gyakorlati élet dús mezején!

Végül a tanítói fizetésrendezése kérdésében tanusított higgadt viselkedésükkel méltányos határozatukkal, a harczedett, régi elnökségnek egyhangu újabb megválasztásával méltán részoltak vármegyénk lelkis tanítói nemcsak e város szíves üdvözlésére, hanem a jutalmakat kiosztó alispánnak a gyűlésen, valamint a banketten is emondott lendületes, elismerő szavaira, buzdító, hazafias és férfias formában és tartalomban egyaránt szép beszédére.

A kik ily seregestül gyűltek egybe, hogy a 10 hónapi farasztó munka után a nagy pihenőben is ily erősen munkálkodjanak; a kik ily lelkesedéssel és lankadatlan ügyszeretettel csüngenek pályájukon; a kiknek ilyen tudós és lélekben, szívben szin magyar vezérek vannak, mint Gömör-Kishontvármegye tanítói karának: azok hazafias működésének biztos eredményeül várhatjuk, hogy lesz idő, a midőn Vernártól Zabarig, Drabszktól Barkáig minden kunyhóban otthonos lesz a magyar szó, minden szívben szent a becsület, rettentetlen magyar nemzeti érzélem!

E diadalmas hadsereg győzni fog, mert győznie kell! —ő.

A közgyűlésről különben itt közöljük lapunk részletes tudósítását:

A közgyűlés előtt *Munkácsy N.* tanító bemutatta a nagy számmal összesereglett tanítóság előtt az olvasás tanításának fonomikai módszerét élénk előadásban. A Gizella kisdededőv-intézetnek legközelebb iskolaköteles korba jövő növendékeivel ismertetett meg pár percz alatt több betűt. Az ügyesen bemutatott módszert nagy élvezettel s tetszéssel kísérte a hallgatóság.

Körülbelül 200 tanító jelent meg a közgyűlésen, kikre kellemes hatással volt *Bornemisza László* alispán, *Lukács Géza* vármegyei főjegyző, dr. *Kovács László*

TÁRCZA.

Lefelé a dalmát partokon.

Irta: HARMATZY LORÁNT.

III. Ragusa.

Reggel 8 óra volt, mikor a „Gödöllő“ a gravosai kikötőben a móló mellé állt. A kikötői tisztviselő átvette a hajó papírjait s megkezdődött a kiszállás, miközben a hordárok egymást taszigálva rohantak fel a keskeny hajóhídon.

Érdekes látvány volt ez.

A hajó még ki sem kötött, még mozgásban volt, mikor a móló szélét már ellepték ezek a „facchino“-k. Nem szóltak, csak jel-beszéd által ajánlták magukat s ha igenlőleg visszaintettünk nekik, elégedetten bólintgattak s megnyugtató kézmozdulatokkal mutagatták számukat, mintegy jelezve, hogy számíthatunk rájuk; de a mellett figyeltek, nehogy valamelyik más társukkal is kössünk üzletet.

A parton hangos kiabálás közepett egy sereg bérkocsis várta a közönséget. Ott egy helyütt csődület támadt. Mi történt vajjon? Csak a „Hotel Impérial“ portását szorongatták, hogy van-e szoba? mert ez az egyetlen szálloda, mely minden tekintetben a kor színvonalán áll. A többi inkább csak fogadó szerű.

A ki azonban szobát már előre táviratilag rendelt az „Impérial“-ban, nyugodtan kocsióra ül s áthajtat Raguzába.

Mert a dolog úgy áll, hogy Ragusa voltaképeni kikötője Gravosában van. Raguzában is van ugyan valamelyes kikötő, de ez csak afféle mesterkelt kis portéka, melybe egy valamirevaló nagyobb tengeri gőzös nem tud bejönni. Hozzá, eléggé nyitott lévén, kissé nagyobb hullámverés mellett a kikötőbe való bejövétel még határozottan veszélyes is, mert a part igen sziklás.

Ellenben Gravosa, a természet által is kikötőnek alkotott, széles, mélyen benyúló öbölben fekszik, védve a tengeráramlat és a hullámverés ellen. Epp e fekvésénél fogva, Gravosa volt már a legrégebbi időktől fogva Ragusa voltaképeni kikötő helye.

Nincsenek is egymástól messze. Az utat gyalog 35

percz alatt sétálva meg lehet tenni, kocsinak pedig egy negyedóra is alig kell, mert ezek a dalmát kocsisok eszeveszetten hajtják apró lovaikat hegynek — fel, hegynek — le.

Ezen az uton azután van is forgalom! Az azonban csodálkozásba ejtett, hogy rajta valami villányos vasut-féle nem jár. Mindössze egy-két elég primitív omnibusz-kocsi közlekedik, de ezek is csak érvetve, ritkán. Ugy, hogy legkevésbé sem szokatlan, ha az ember hordárokat lát fiakkerben ülve kocszin ezen az uton. Mert megjegyzem, hogy a bérkocsi (a Gravosa és Ragusa közti utat érve) elég olcsó.

Ez az összekötő ut, határozottan szép. Főleg némely pontjáról remek kilátás nyílik a szemlélő elé.

Gravosa maga igénytelen kis hely s csodálatos módon nem is fejlődik szertelett. Pedig Dalmácziának egyik legszámottevőbb kikötő bonye s vasúti állomása is lévén a száraz föld, speciell Bosznia innen kényelmesen megközelíthető. A kereskedelem s általában az élet inkább Raguzában összpontosul. Gravosa csak olyan külváros-féle, daczára, hogy szigorúan véve, Raguzával nincs is összeépítve.

De hat nem szabad figyelmen kívül hagyai, hogy a mai Ragusa Kr. u. 395 táján alapított s hogy 663 óta — különböző oltalmak alatt — önálló közsárság volt, míg nem 1808-ban Napoleon őt is legyőzte. Ragusa mellett aztán — ennek életerejét, hatalmát tekintve — a szerény kis Gravosának persze el kellett törpülni s Ragusa függetlensége alatt sem volt más, mint ma, nevezetesen — mint már említettem — Ragusa voltaképeni kikötő helye.

Valóban, ha az ember figyelemmel tekinti Ragusa történelmét, lehetetlen nem csodálai a kis város szívóságát s ellenállási képességet, hogy függetlenségét tovább mint egy évezredig meg tudta őrizni ny exponát helyen, egyfelől a törökök torkában, másfelől pedig a hatalmas velencei köztársaságnak jóformán az orra előtt.

Egymagában persze nem is lett volna képes. Ezért ha a török fenyegette, Velenceze oltalma alá menekült s mikor itt nem érezte magát, már kellő biztonságban, török védelmet keresett Velenceze ellen, majd pedig Magyarországot partfogását vette igénybe. Ez az utóbbi állapot közel 200 esztendőig tartott, Nagy Lajos korától

egészen a mohácsi vészig. Azonban ez a magyar védnökség V. László óta (1453) már csak névleges volt. Ragusa ekkor már tényleg ismét a törökkel paktált.

Bizonyos nemével a jóleső érzésnek s a büszkeségnek jegyezhetem meg, hogy Ragusa fénykora — általánosan elismert nézet szerint a mi oltalmunk idejére esik; igaz, rövid időre, 1427—1437-ig, Zsigmond uralkodása alatt. De hát nem csoda, hogy ez az idő magyar védelem alatt következett be, mert hiszen minékünk nem volt szokásunk sohasem, hogy tartományainkat kizsákmányoljuk, mint — nem akarok más példát felhozni — Törökország tette.

Az a nagy, mozgalmas históriai mult, meg Ragusa mögött áll, — a városban lépten-nyomon megnyilatkozik még ma is. A régi épületek, emlékek, melyek ezt hirdetik, bámulatosan jó karban vannak tartva, vagy pedig restaurálva; s ilyen régi épület van számos. A „Rector-palota“ csak késő-renaissance stílusú épülete például 1388-ból származik. Oszlopsora végtelenül emlékeztet a velencei doge-palota arkádjaira. A „Rector“-ok voltak t. i. Ragusa — ha lehet e szót használnom — dogéi, s arról nevezetesen, hogy csak egy-egy hónapig álltak a köztársaság élén s ezen egy havi uralmuk alatt is, a palotát csak hivatalos minőségben hagyhatták el. Privát ügyben, mint privát embereknek tiltva volt az épületből távoznok.

A velencei renaissance stílusú mai vámhivatal 1520-ban épült.

Mindezeknél régebbi azonban a S. Lorenzo erőd, mely Ragusa előtt, a tengerből merészen kiemelkedő óriás szirt-tömbön eredetileg 1030-ban emeltetett Contarini velencei doge előrenyomulását feltartóztatandó.

Ragusa másik védbástyája, a Mincetta erőd pedig, mely a várost a másik oldal, a száraz föld felől védi, — 1464-ben készült.

Ezek az erődök — valamint a hatalmas várfalak ma is épségben s használatra kész állapotban vannak és Raguzát jelentékeny megerősített várossá, vagy mondjuk helyesebben várra teszik, daczára, hogy az osztrákok, mint ilyet, a 90-es években, — fogalmam sincs mi okból — felbagtyáktak.

Szóval régiség mindenütt, bárhová néz az ember. A legérdekesebb látványok közé tartozik Raguzában mindenesetre a Stradone. Egyenes, tágas utca ez,

polgármester, *Széman* Endre gépésztan-plebános, *Fábray* János, *Bodor* István, *Zachar* Gusztáv, dr. *Veres* Samu, dr. *Wallentinyi* Dezső, több lelkes és tanítgyarát megjelölése.

A „Hymnus“ elnevelésével kezdődött meg tulajdonképpen a gyűlés, melyet *Járossy* Endre elnök nyitott meg terjedelmes és szép beszéddel, ödvözölve egyezsmind a gyűlésen megjelent illusztris férfiakat. — Utána

Druisner György tanfelügyelő emelkedett szólásra s nagy figyelemmel hallgatott szép beszéddel mutatta be magát s programját a vármegye tanítószolgálatának, kik között ily alkalommal először jelent meg. Lelekes eljenzés fogadta e beszédet, melynek lecsendesülte után

Meszlényi Zoltán, a vármegye volt kir. segédtanfelügyelője, ki a szövetkezési alapon létesített biztosító társaság eszméjét s lényegét ismertette ujonnan, felhívta a tanítószolgálat figyelmét az életbiztosítás iránti érdeklődésre, ez után vett búcsút a tanítószolgálat, mint nyugalomba vonult segédtanfelügyelő.

A vármegye közönsége által a magyar nyelv sikeres tanítása és terjesztése körül kiváló érdemeket szerzett néptanítók közül megjutalmazott tanítók jutalmadijait *Bornemisza* László alispán, fenkölt szárnyalásu, mindenkit elragadó beszéd kíséretében adta át az illetőknek

Dr. *Kovács* László polgármester a város nevében meleghangú beszédben ödvözölve a vármegye tanítószolgálatát, megkezdődött a gyűlés napirendje.

Ennek egyik főtárgyát *Poltz* József jolsvai ág. hitv. ev. tanító kiválóan sikerült előadása képezte, mely egy óránál továbbtartó élénk és tanulságos eszmeesére adott alkalmat. Ez után szünet következett s a tisztújítás.

A közgyűlés impozáns módon nyilvánította elismerését és ragaszkodását az egész tisztikar iránt, melynek meg is lett a maga eredménye, megmaradván tisztében a főjegyző kivételével a régi gárda minden tagja, most már a harmadik ciklusra.

A nagy lelkesedések között végbement tisztújítás után *Lányi* Lajos sütvei ág. hitv. ev. tanító terjesztette be határozati javaslatát a tanítók fizetés-rendezésére vonatkozólag. Javaslátát a közgyűlés pontról-pontra egyhangulag elfogadta.

Több jelentés és indítvány után a szózat elnevelésével délután 2 órakor a közgyűlés véget ért, mely után a Széchenyi-kert fedett helyiségében társas ebéd volt. Szébbnél szébb felkösztöntök hangzottak, melyek közül kiemeljük *Járossy*t a királyra, *Törköly*t dr. *Wlassits*ra, *Becs-ké*t az új tanfelügyelőre, majd *Lukács* Gézára, *Fülep* Bénéit az alispánra, *Váry* Lászlót a polgármesterre, az alispánát és *Lukács* Gézát a tanítószolgálatra, *Kathona*t a tisztikarra, *Szobathy*t a polgári olvasókör elnökére, a polgármesterét a tanítónőkre, *Jurini*t *Fábray* Jánosra, *Fábray* Jánosét a tanító egyesületre stb. stb.

Az ebéd végeztével többen megtekintették a gömörvármegyei muzeumot.

Vármegyei közgyűlés. A vármegyei rendes nyári közgyűlést Gömör-Kishontvármegye „Hivatalos Lap“-jában *Bornemisza* László alispán a következő hirdetményen hívta össze:

„A szabályrendelettel megállapított rendes negyedévi nyári közgyűlés határidejéről főispán ur 5 méltóságával egyetértőleg, a folyó évi július hó 24-ik és szükség esetén 25-ik napjának d. e. 10 órája Rimaszombatba, a vármegyei székház nagytermébe tüzetett ki.

Midőn erről vármegyénk közönsége értesítették és a vármegyei bizottság tisztelt tagjai minél tömegesebb megjelenésre hivatalból tisztelettel felkértek, egyidejűleg köztudomásra hozatik, hogy ezen közgyűlésnek tárgyait a törvény 46. § a értelmében szabályszerűen kihirdetendő tárgysorozatban részletesen felsorolandó közérdekű és fontos vármegyei ügyek tárgyalása és elintézése fogják képezni.“

mely végig húzódik az egész város szélességén. Járdája nincs. Az utat hatalmas kölspek fedik. Ez Ragusa szíve, itt lüktet minden élet.

A házak a Stradonán, — teljesen egyformák, — mind a hány! Simák, kopaszok s egyhangú szürkeségükben szinte komorak, sivárak. A földszinten apró üzletek vannak, e felett egy rendes magasságu emelet s e felett pedig még egy, csak hogy ez már lényegesen alacsonyabb. Bejárat a házakba a Stradonáról nincs. A kapuk, mellékutcaikkól nyílnak. Az utca két végén pedig egy-egy campanile emelkedik a reá nyíló két régi várkapu, a Porta Pille és Porta Ploče felett. Ez utóbbin van a város órája s felette egy óriási harang, két harangütő bronz alekkal, mint Velenczében a „Torre dell'Orologio“-n.

Valami szokatlan benyomást kelt a szemlélőben ez a két teljesen egyforma háztor, hol minden épület a mellette levőtől elkülönítve, utca által elválasztva áll. Ezt az 1667-iki földrengés után, 1670-ben Ragusa újrapépítése alkalmával rendelte el így a tanács. — Egyrészt megakarták akadályozni, hogy a stradonei új paloták külső pazarságában tulajdonosaik egymást tulszárnyalni megkísérlelhessék, másrészt pedig úgy vélték, hogy a külön-különálló épületekben — hol legelső főtekintetet a szoliditásra helyezték — több garanciát nyernek arra nézve, hogy egy legközelebbi esetleges szerencsétlenség alkalmával, legalább is nem az egész város lesz ismét romhalmazzá, semmint ha a házak ismét egymás hátán teljesen összeépülnek.

S hogy a paloták építése tényleg szolid, mutatja, hogy azok ma is teljes eredetiségükben, szilárdan állnak fenn.

Ez a földrengés azonban még másról is nevezetes. Itt azonban előre kell boesátani, hogy a raguzai, tisztán arisztokratikus alapokon nyugvó köztársaságban annak idején 5 kaszt volt. Nevezetesen a papság, nemeség, polgárság, azután a kézművesek, kereskedők, tengerészek s végül a nép. A nemeség a papsággal persze tiszteletreméltó magasságra emelte magát, a többi három kaszt fölét. Nos a földrengés alkalmával számos nemes család teljesen elpusztulván, a nobilitás száma oly veszélyesen megapadt, hogy joggal félhették hatalmi tulsúlyukat. Ezért a polgárság közül sokakat maguk közé vettek. De ez az új és a régi nemeség azért elég ride-

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1903 évi július hó 24—25-én tartandó rendes közgyűlés

tárgysorozata:

1. Alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás negyedévi állapotáról.
2. 8353. Gróf Khuen Héderváry Károly miniszterelnök hivatalos leirata a ministerium kinevezetéséről.
3. 7495. Honvédelmi ministerium rendelete a gróf Buttler-féle alapítványi helyre jelölt Fáy Elemer és Przbislavszky Ferencnek fel nem vétele tárgyában.
4. 7541. Árvaszéki elnök jelentése a nyilvántartási teendők ellátására egy iroda-tiszti állásnak 1600 korona évi törzsfizetés és 300 korona évi lakbér mellett rendszeresítése tárgyában.
5. 6176. Kereskedelmiügyi ministeri rendelet az 1903/04. évi közúti költségelőirányzat tárgyában.
6. 4917. Földmivvelésügyi ministeri rendelet a szarvasmarha-tenyésztés érdekében.
7. 5591. Belügyministeri rendelet a vármegyei közigazgatásnál egy kiegészítő díjnak alkalmazása tárgyában.
8. 5299. József főherceg köszönő átirata 70-ik születési éve alkalmából hozza intézett üdvökvánatra.
9. 6686. Vármegyei tisztviselők orsz. congressusának jegyzőkönyve és a fizetésrendezésre vonatkozó szabályrendelet tervezete.
10. 7850. Borsodvármegye közönségének határozata a vármegyei tisztviselők segéd- és kezelőszemélyzet tagjainak fizetés felemelése érdekében.
11. 7835. Borsodvármegye közönségének felirata a bűnvádi eljárásról szóló 1896. évi XXXIII. t.-cz. módosítása tárgyában.
12. 3110. Borsodvármegye közönségének átirata egy magyar iskolahajó felszereléséhez segélyösszeggel való hozzájárulás iránt.
13. 4452. Hevesvármegye közönsége az önálló magyar hadsereg felállítása érdekében az országgyűlés képviselő-házához intézett feliratát pártolás végett megküldi.
14. 7224. Somogyvármegye közönsége a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétség részére kiosztott számszaki ügydaraboknak elintézési tervvel, illetve határozati javaslattal ellátása érdekében hozott határozatát megküldi.
15. 8057. Sopronvármegye közönségének felirata a községi közigazgatás helyzetének javítása érdekében.
16. 7456. Torontálvármegye közönsége a községi törvény némely intézkedéseinek novelláris uton való módosítása tárgyában az országgyűlés képviselő-házához intézett feliratát megküldi.
17. 6254. Szilágymegye törvényhatósági bizottsága Ung vármegye törvényhatósági bizottságának a „Budapesti Napló“-ban „Az új szekér“ czum alatt megjelent s a magyar közigazgatást sértő vezércikkre hozott határozatát megküldi.
18. 7532. Kassa szab. kir. város törvényhatóságának megkeresése II. Rákóczy Ferenc szobrára adomány megszavazása iránt.
19. 5545. Jász-Nagykum-Szolnok vármegye közönsége Deak Ferenc születésnapja 100-ik évfordulójának megünneplése tárgyában hozott határozatát megküldi.
20. 7654. Hontvármegye közönségének átirata a II-od fokú bábaképződét végzett szülésznők alkalmazása tárgyában.
21. 6905. Budapest székesfőváros törvényhatóságának megkeresése az országon kívül lakók, de innen jövedelmet élvező birtokosok megadóztatása tárgyában.
22. 4855. Kolozsvár szab. kir. város törvényhatóságának határozata a hazai ipar pártolása tárgyában.

gen állt egymással szemközt. Még nevükben is nyilvánult a különbség. A régi nemeség fiait, miután ezek kizárólag mind a salamancai egyetemet látogatták, „Salamanchesi“-nek hívták, az új nemeseknek azonban, mert gyermekeiket a párisi Sorbonnba küldték, „Sorbonnesi“ volt a nevük. Nos, az előbbieket rémséges nagyra voltak azzal mindég, hogy ők még a földrengés előtti nemesek közül származnak s nem engedték volna, hogy leányuk egy, a „Sorbonnesi“ közé tartozó ifjúhoz menjen nőül, vagy pedig, hogy fiuk azoknak családjából keressen magának feleséget.

A stradonáról jobbra-balra szűk sikátorok, lépcsők vezetnek. Kocsi persze nem járhat itt sehol, mindössze magán a Stradonán.

Végtelen érdekes látvány ezek az utcácskák, melyek innen a hegyoldalba felfelé vezetnek. Szinte végtelennek tetsző meredek lépcső valamennyi, magas, több emeletes házakkal. Mindenesetre van bennök — főleg este — valami kevéssé bátorságos, de van bennök azért sok, nagyon sok festői is!

Ragusa egyébként elég csendes város. A mostani tüntetésekkel következtetést vonni nem lehet. Múltóhelyei egyáltalán niucsennek, színháza is csak a 3 téli hónap alatt van; esteli vagy piáne éjjeli élete szintén nincs. 1/2-9-kor este a Stradone összes üzletei már be vannak zárva s a napközben pezsgő élénkségű utca kihalt, sötét. Mindössze egy két idegen vagy megkészt és hazasiót benszüllött látható s cipőjük kopogása hangos zajjal veri fel az utca csendjét.

Ez a tulajdonsága, t. i. ez a csend Raguzát kitünő üdülő, pihenő helylyé teszi. E tekintetben azonban az az egy hátránya van, hogy sétat-utjai, főleg tengerparti sétányai, mint a milyenek pl. Abbáziában niucsenek. Pedig a vidék határozottan elsőrangú!

Nem akarom ezzel azt mondani, hogy az ember kizárólag Ragusa városra van itt utalva s a Stradonára, mely bármily érdekes is, idővel mégis megszokottá válik.

Szép sétat lenne pl. — s ez az egyedüli tengerparti sétat — a S. Giacomo Kolostorhoz, óriás kaktuszok, aloék között, pálmák és narancsok árnyékában, csodaszép kilátással a tengerre, Raguzára, s a szemben levő Lacroma szigetére. De e körülbelül 3/4 órai sétat tetemes részét poros, napos országuton kell megtenni. Szép sétat

23. 7657. Sopronvármegye átirata a „Bozi“ tűzkárosultak segélyezése tárgyában.

24. 7681. Csanádvármegye közönségének átirata az 1890. évi I. t.-cz. 5. fejezetének módosítása tárgyában.

25. 4184. Somogyvármegye közönségének átirata a törvényhatósági utadó egységesítése és a törvényhatósági közutak államosítása érdekében.

26. 4060. Pozsonyvármegye közönségének megkeresése a magyar nyelvnek az üzleti élet terén minél szélesebb körben való érvényesítése érdekében.

27. 4829. Fogaraszvármegye közönségének átirata a m. kir. állatorvosoknak utazási atalánnyal leendő ellátása tárgyában.

28. 8332. Pozsony szab. kir. város közönségének a tudóvész tova-terjedésének meggátlása érdekében az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát megküldi.

29. Bizottsági jelentés az árvaapnekek kezelésénél az összesített rendszer kezelése tárgyában alkotandó szabályrendelet tervezetre.

30. Bizottsági jelentés a kéményseprési ipar gyakorlatáról szóló vármegyei szabályrendelet módosítása tárgyában.

31. Bizottsági jelentés a gömörvármegyei Muzeum-egylet megalakítása tárgyában.

32. A villanyvilágításnak a vármegyei székház-épületbe tervezett bevezetésére, valamint az áramfogyasztás évi költségeinek meghatározása tárgyában a m. kir. államépítészeti hivatal főnökének beadott véleménye jelentése.

33. 3528. Ügyészi vélemény Tornallya nagyközség tűzrendészeti és tűzoltási szabályrendeletének jóváhagyása érdemében.

34. 6469. Ügyészi vélemény a rónapataki malom tulajdonjogának a rónapataki ev. egyház javára leendő átirása tárgyában.

35. 7643. Ügyészi vélemény Jolsva r. t. város törzsvagyonából 50000 koronával a város szükségleteire fordítása tárgyában hozott képviselő-testületi határozat jóváhagyása érdemében.

36. 7636. Ügyészi vélemény Zavadka község és Lipták Néti között kötött létrejött adásvételi szerződés jóváhagyása érdemében.

37. 7598. Ügyészi vélemény Rozsnyó város és Rákossy Jenő s neje között villatelekre kötött örökberleti szerződés jóváhagyása érdemében.

38. 7585. Ügyészi vélemény Rozsnyó város szegényháza javára gróf Andrássy Dénes által adományozott 60000 koronás alapítványi okirat, illetve képviselő-testületi határozat jóváhagyása érdemében.

39. 4213. Ügyészi vélemény Dobsina r. t. város és a „Zemberg“ bánya-társulat között létrejött adásvételi szerződés jóváhagyása érdemében.

40. 4564. Ügyészi vélemény Gortvakisfalud község a Vaksi, Koplaló és Baeska nevű puszták nevének — „Csertés“-re leendő — átváltoztatása tárgyában hozott képviselő-testületi határozatának jóváhagyása érdemében.

41. 4278. Ügyészi vélemény Ispánmező község és Braz József között kötött adásvételi szerződés jóváhagyása érdemében.

42. 4109. Ügyészi vélemény Aggtelek, Kecső, Hosszúszó és Pelsőczárdó községek közgyámi állás szervezésére vonatkozó képviselő-testület határozatának jóváhagyása tárgyában.

43. 4453. Ügyészi vélemény az osgyáni körjegyzői lakbér-illetmény felemelése tárgyában hozott képviselőtest. határozatok jóváhagyása érdemében.

44. 7486. Ügyészi vélemény Tiszoloz nagyközség által a tiszolozai 141. számú telekjegyzőkönyvben 224. hrzi szám alatt foglalt ingatlan tulajdonjogának a tiszolozai ág. ev. egyház javára leendő átirása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat jóváhagyása érdemében.

45. 7626. Ügyészi vélemény a vármegyei köz-

lenne azután a más oldal felé, Gravosába. De itt is az országuton kell menni, örökös kocsirobogás közepett. Ott van azután a Lapad félsziget, mely Ragusa és Gravosa közt körülbelül 5 km. mélyen nyúlik be a tengerbe. Partja eléggé tagolt s legszelebb helyén 2 km. A vidéke hegyes. Remek szépségű helyek vannak itt, de itt viszont nincs elfogadható ut. Éles hegyes kővek borítják ez utat mindenütt, mely mig egyrészt a cipőt a legrovidebb idő alatt tönkre teszi, másrészt kellemetlenné, fárasztóvá teszi a sétat. A lapadi utakat különben most rendezik, építik, javítják, kényelmes lassussággal.

A legkényelmesebb s egyuttal a legszebb sétat még a Gradac. Ez Ragusa „Giardino Publico“-ja, „Széchenyi kert“-je. Szemben a S. Lorenzo öröddel, magasan a tenger partja felett. A kert nem szerleltt nagy, de az utak oly szellemesen kigyózzák keresztül-kaul az egészet, hogy az ember órákig elcsúszhat benne. Persze tulnyomólag délszaki növények díszlenek s a legszebb virágok nyílnak e kertben. Ez utóbbiak közé sorozom — kevés költői szabadsággal — a szerlemt is, mert a Gradac berkeinek árnya esti órákban a turbékoló szerelmes párok kedvenc találkozó helye. De ezt őszintén szólva, nem is csodálom. Az a sajátszerű esti csend, homály, virág- és növényillat, hozzá a tenger halk moraja, egy szokókút lágy csobogása — s talán betetőzések még egy kevés holdfény, — ideálisan szép szerelmi találkozó helylyé teszik ezt a különben is szép helyet.

Gyönyörűség a kilátás innen Raguzára. Mihelyt besötétedik, mintegy varázsszóra egyszerre gyuladnak ki egész Raguzában a villanyfóók ezrei. S főleg a régi Raguzá várfalain kívül, teljesen a hegyoldalba, a Gravosa felé eső oldalon épült új városrészek remek szép látványt nyujt ilyenkor.

A mi Raguzát egyébként illeti, teljesen dalmát város. Az utcák nevei s a czégtáblák legnagyobb része is mind dalmát nyelvűek. De azért értenek s beszélnek mindenütt németül vagy olaszul, sőt sok üzletben francziául, angolul is.

A típus határozottan szépnek mondható. A nők karesuak, inkább magasak s helylyel-közlel (elég gyakran) csodálni való szépségeket láthatunk közöttük. Az a merev egyenességű tartás azonban, melyet mult alkalom,

ségi és körjegyzők által készített magánmunkálatok díjainak megállapítása tárgyában alkotott szabályrendelet jóváhagyása érdemében

46. 7801. Ügyészi vélemény a rimabányai mardvány földke váltásdíjának behajtása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat jóváhagyására vonatkozólag.

47. 6227. Ügyészi vélemény a ráhói körjegyző uvar- és napidij-átalányának megállapítása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat jóváhagyására érdemében.

48. 6231. Ügyészi vélemény a tiszolczi volt urbérések közönsége és a tiszolczi róm. kath. plébánia között történt adás-vételi ügyre vonatkozólag.

(Vége következik)

Meghívó.

A megye felső vidékének gazdáira kiszámíthatlan előnnyel járna, ha mód nyujtatnék arra, hogy a len és kender termeléssel a kellő mértékben foglalkozhassanak. Ez okból a megyei gazdasági egyesület a földmívelésügyi kormánytól, egy szövetségi alapon létesítendő len és kender beváltó telep felépítési költségeinek 60% ára 50 000 koronáig terjedhető állami segítyt eszközölt ki.

A megye gazdaközönségétől függ tehát, hogy ezen nagymérvű állami támogatást igénybe véve egy oly termelési ágat honosítson meg, mely évről-évre biztos és gabonafélék termelésénél jóval nagyobb jövedelmet nyújt.

Hogy ezen nagy terület érdekelttségét egybefoglaló intézmény létesítése az érdekelttség kívánalmának megfelelő módon történjék, éppen az érdekkör nagy kiterjedése miatt szükséges, hogy az alakításra vonatkozó első értekezlet ne csak egy helyre hívassék össze.

Ez alapon van szerencsém az érdekelt gazdaközönséget:

Pelsőzőn a városházán július hó 23-án (csütörtök), Nagyrőczen a városházán július hó 24-én (péntek) és Nándorvölgyön július hó 26-án (vasárnap), mindenütt délelőtt 9 órakor kezdődő értekezletre meghívni.

Az értekezlet tárgyai:

Megállapítani az érdekelttséget.
Hozzávetőleg megállapítani, hogy hány hold len és kender termelésére lehetne számítani.
Megbeszélni az előmunkálatok módjait.
Végül van szerencsém felkérni a földbirtokos, lelkes, községi és körjegyző urakat, sziveskedjenek helyi társadalmuk körében az eszmét ismertetve, annak előnyeire rámutatva oda hatni, hogy e hazafias cél megvalósítható legyen.
Putnok, 1903. július hó 3.

Lakner László, titkár

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni sziveskedjenek Tisztelettel a „GÓMÖR-KISHONT” kiadóhivatala

Kitüntetés. A m. kir. pénzügyminiszter *Schablik* Mátyásnak, a rimamurány-salgótarjáni vasműrészvénytársaság al-órszaji bányafőtelőrének betöltött 40 évi szolgálata alkalmából a szolgálati díszérmet adományozta, a melyet július hó 2-án *Uzerminger* Alfréd kir. főbányabiztos a kitüntetésnek személyesen adott át.

Ügyvédi iroda megnyitása. Dr. ifj. Institúrisz Endre ügyvéd irodáját Rimaszombában, Andrassy-ut első szám alatt megnyitotta. Sok szerencsét kívánunk e tehetséges és ambiciózus fiatalembernek pályája kezdetén.

mal említették, ugy látszik csak spalatói specialitás. A raguzaiak sokkal lagyabb, hajlékonyabb tartásuak.

Valami sajtószertű benyomást tett — különösen férfi — idegenekre az az őszinte, nyílt, bizonyos mértékig kíváncsi és naiv tekintet, melyvel a nők, — még a legintelligensebbek is — az ember pillantását vizsgálják. Ezt azonban félremagyarázni nem szabad. Az erkölcsök Raguzában — és ez csodálatos egy kikötővárosban — nagyon szilárdan állnak.

A férfiak legszebb típusait a facchinók (hord-rok) között látjuk. De ezt a „hordár”-szót nem lehet buleapesti értelemben venni. Ámbár lehetséges, hogy Raguzában is ők látják el némely diszkrét ügylet lebonyolítását, mint pl. ha téli kabátot kell zálogházba „becsapni” stb. Ezek a facchinók egyszersmind olyan kikötői munkás-félék is; szóval magyarul inkább pakkhordóknak volnának nevezhetők.

Már megjelenésük is impozáns. Túlnyomólag szalás legények, s valóban jól fest rajtuk a tarka barka, dzsizinórájú nemzeti öltöny. Fejükön kicsiny, vörös, gömbölyű, felül teljesen lapos főveget viselnek, mint a montenegróiak. No de erről majd annak idején bővebben fogok szólni.

A szoros értelemben vett pakkhordozáson kívül van azonban még ezeknek a facchinóknak valami más lényeges szerepük is. Nevezetesen a temetések alkalmával.

Raguz utcai ugyanis — mint már említettem — az egy Stradonét s a Raguzát Gravasával összekötő utvonalat kivéve, mind oly szűkek, hogy ezen kocsik egyáltalán nem közlekedhetnek. Hozzá kell még venni azt is, hogy a város legnagyobb része hegyoldalon épült s ezt meredek lépcsők basitják keresztül.

Nos ekként a koporsót, illetőleg a „Szent Mihály lovát” a facchinók cipelik vállukon a gyászháztól ki a temetőbe. De ily alkalmakra azután teljes parádéba öltöznek ki. Nevezetesen a rendesnél még díszesebb, színes ruhát öltenek, melynek a szövetje azonban alig látható a dus pompás aranyzsinórozástól. Valami bizarr ellentétet képez ez a 6 díszben levő facchino a szomorú, gyászos menet közepett.

Véletlenül volt alkalmam látni egy ilyen temetési menetet a Stradonén.

Elől egy csoport franciskánus barát haladt, utánuk egy más csoportban dominikánus szerzetesek majd

Miniszteri köszönet. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ez évi 21462 számú rendeletében köszönetét és elismerését nyilvánította Majba Lipót alsószaji ág. b. ev. tanító előtt, felszázadot meghaladó s kiváló eredményű munkásságáért.

Halálozás. Hlaváts Adolf ügyvéd és kir. ügyészi megbízott Nagy-Rőczen folyó évi július hó 6-án délelőtt 10 órakor rövid szenvedés után életének 55-ik évében hirtelen elhunyt. A megboldogultat neje és családja gyászolja. Áldás és béke poraira!

Jegyzőválasztás Harkácsen a lemondás folytán megüresedett körjegyzőségre Valkay Györgyöt választották meg egyhangulag.

Halálozás. Senka József helybeli polgártársunk 15 éves leánya Juliska folyó hó 4-én rövid szenvedés után elhunyt. A kora ifjúságában elhunytat gyászba borult szülei gyászolja. Nyugodjék békében!

Városi pályázatok. A városnál megüresedett állásokra még le sem jart a pályázati határidő, máris számosan adták be pályázatukat. Az aljegyzői állásra 16 okleveles jegyző, a városi mérnöki állásra pedig 3 okleveles mérnök és egy mérnöksegéd pályázott. A számvetői állásra nem jelentkezett pályázó. A városi képviselőtestületre nagyon nehéz feladat vár az állások betöltésénél. Nagyon nehéz feladat annyiból, hogy végrehajtására szükséges volna, hogy ezen állások allandoan töltenek be. A városi hivatalnokai karak valik óriási kára, ha nem allandoan töltenek be a hivatalok, mert a folytonos változásoknál mindig órájok szakad a betöltendő hivatal munkájának feldolgozása. Érdemes dolog volna ezzel a kérdéssel nem csak egy rövid hír alakjában, hanem hosszabban foglalkozni, de most éppen a választások előtt nem akarjuk a közvéleményt a legkevésbé sem befolyásolni.

Az egyetemi ifjúság majálisa. A helybeli egyetemi ifjúság, a mint ezt már mult számunkban is jeleztük, f. hó 11-én a Széchenyi kert fedett táncz helyiségében zártkörű tánczmulatságot rendez. A mulatság kezdete délután 5 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a kaszinó összes helyiségeiben fog megtartatni és abban az esetben este félkilenc órakor fog kezdődni. Ugyanez a kaszinóban fog folytatódni a mulatság, ha hívós lesz az este. A tánczmulatság iránt az egész városban nagy az érdeklődés. — A kik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, forduljanak a rendezőséghez.

Izraelita közgyűlés. A helybeli izraelita hitközség választmányi gyűlése f. hó 2-ik- és 6-ára volt összehívva, de a gyűlés kellő tag hiányában egyszer sem volt megtartható.

Népünnepély. Már minden utcasarkon olvashatja az ember, hogy „Mi lesz?” Még ez idáig senki sem tud feleletet adni ezekre a rejtélyes plakátokra. Mi eláruljuk olvasóinknak, hogy mi lesz? — egy nagy népünnepély lesz folyó hó 19-én a Széchenyi-kertben. Az ünnepély teljes programját csak a jövő számunkban adjuk, de már most is mondhatunk annyit, hogy lesz versenyfutás, lepényevés, póznamászás, kék-vök és más egyéb komédia és végezetül tűzijáték, a Duna-ünnepély mintájára nagy Rimatünnepélyvel egybekötve. Mint halljuk, olyan nagy lesz a tolongás, hogy előbb hamarosan egy önkéntes mentőegységet kell szerezni. De nemcsak ez az egy kiváló mulatság lesz ebben a szezonban. Augusztus hónapban egy nagyszabású koncertet fogunk rendezni szintén a Széchenyi-kert fedett táncz helyiségében! Hogy a közönség vedve legyen az időjárás viszonyosságai ellen, a fedett táncz helyiség oldalát díszes kárpitokkal fogják bevonni. A rendező bizottság élén Schulhof Pál vasuti állomás-főnök áll, a ki, hogy ugy mondjam, a mulatságok rendezése körül már nagy multtal dicsekedhetik. Mindnyaján emlékezünk még a nagyszabású virágünnepélyre, a melynek mozgó lelke szintén Schulhof Pál volt. — A népünnepély a szabadkai nyári táncz helyiség javára, a hangverseny pedig felerészben

pedig világi papok. Ezek után az elhunyt spádáját és kalpagját hozták egy párnán rendjeivel együtt, (megjegyzendő, hivatalnok volt az illető) aztán pedig jöttek a facchinók a koporsóval. A menetet a gyászoló közönség zárta be. Itt azonban ügyelmre méltó, hogy ez kizárólag csak férfiakból állt. Nő nem volt az egész menetben. A mint egy az ottani viszonyokkal ismerős urimbortól hallottam, ez nem is szokás. A nők a gyászházban maradnak, vigasztalni az özvegyet.

Ugyanez a szokás divik Montenegróban is; de hagyjuk ezt most. Annak idején majd erre is még visszatérek. De ezzel kapcsolatban még egy sajtószertű körülményt kell felemlítenem.

Azt nem tudom, hogy szoktak-e Raguzában halotti értesítést szintén székübeni, azt azonban megfigyeltem, hogy a Porta Pillé-nek a Stradona felé eső oldalán, a hirdetési táblán ilyet igenis szokás kiakasztani. A legkülönösebb azonban az, hogy az értesítés maga — hogy ugy fejezzem ki — csak egy blanketta, melybe csak a nevet s a temetés idejét kell titkával beírni.

A mi Raguzá temperaturáját illeti, ez enyhébb mint a francia Rivieréé. Egy összehasonlító táblázatban olvastam a következő adatokat. Az átlagos hőmérséklet volt 1900. december és 1901. január, február s márczius hónapokban reggel 7 órakor:

	Bécs	Nizza	Abbazia	Raguz
1900. december	+1	+7.2	+6.1	+11.5 °Cels.
1901. január	-5.6	+3.7	+1.6	+7.9 "
1901. február	-5.2	+1.4	+0.7	+7.3 "
1901. márczius	+1.5	+5.9	+6.5	+12.3 "

Raguzá vidéke — legalább is nekem — végtelenül tetszett. A hegyek, melyek Fiume táján, a horvát, majd pedig lejjebb a dalmát oldalon még csak mint lagy emelkedések magaslanak a tenger partján, s feléle fokozatosan növekednek magasságban, de egyuttal kopárságban is, míg tetőpontjukat Cattaronál érik el, itt 100 és 400 méter között váltakoznak s legnagyobb részben olaj-s fűfával és fenyővel vannak borítva. De e mellett feitaláható itt a délvidék minden más növénye is, pl. datolya, gránátalma, babér, mirthus, citromfák stb. A pálmákat, narancsfákat, alvékat s kaktuszokat már előbb említettem. Kirándulási hely is számos királozók Raguzából.

Ezekről azonban majd csak a legközelebbi alkalommal fogok bővebben szólni.

szintén erre, felerészben pedig az államvasutások tudóbeteg szegény gyermekeinek javára fog rendeztetni.

Katholikusköri tánczmulatság. A helybeli katolikus kör folyó hó 5-én tartotta jótékony célú nyári tánczmulatságát a Széchenyi-kerti fedett táncz helyiségben. A kör tagjai délután 4 órakor vonultak ki díszszállójuk alatt és nyomban kezdetét vette a táncz. Az idő is kedvezett és így a szép számmal összegyűltek pompásan érezték magukat.

Annabál. A eszi fürdőben f. hó 25-én lesz az Annabál. A nagyszámú fürdőzőközönség és a vidéki intelligenciának részvete mellett a mulatság valószínűleg jól fog sikerülni.

Mulatság Rimaszéczen. Rimaszécs- és vidéke ifjúsága f. hó 19-én a rimaszécsi „Kis Erdő”-ben a rimaszécsi ev. ref. egyház elhasadt harangjának újból való öntésére tánczmulatságot rendez. A tánczmulatság népünnepélyi lesz egybekötve. Délután 5 óra 30 perczkor kigazdak lövészere két, esetleg három futtatással. Közkiánatra számverseny is lesz. Mindenki nevezhet.

Templomzenetelés Köviben. A kövii ág. h. evang. egyház június 28-án avatta fel újonnan fedett és renovált tornyát, valamint két beszerzett harangját is. A felavatás szép ünnepély és isteni tisztelet keretében folyt le, utánna a fiatalág a renoválás költségeinek fedezésére egy minden tekintetben sikerült tánczmulatságot rendezett. Az ünnepély és tánczmulatság rendezése körül az oroszánérem Bradofka Károly Coburg hercegi uradalmi erdőbírói illeti, a ki fáradságot és utánjárást nem kímélve, fáradozott a siker érdekében.

Tragikus sors. Kozma József hanvai lakos körülbelül két hónappal ezelőtt kiment Amerikába szerencsét próbálni. Feleségét és gyermekét itthon hagyta. Nagy reménységgel és bizalommal indult utnak az új haza felé, a hol csak ugy terem a bankó és mind gazdagok az emberek. De az Isten másképp rendelkezett a Kozma József sorsáról. Valamelyik megvadult yenki tevedésből egy másik ember helyett agyonlötötte. Ott Amerikában nem volt a közelben református pap, azért csak idegen szertartás szerint temették el szegény Kozma Józsefet. Mikor megjött a szomorú hír Hanva falujába, összejöttek az emberek a templomba és eltemették még egyszer Kozma Józsefet, a ki már nehány hete a pénz és revolvorgolyót termő földben nyugszik. Elsíratta még egyszer szegényt az egész falu, hadd legyen annak az árván maradt asszonynak és gyerekeknek egy kis vigasztalódása.

Uszoda megnyitása. A helybeli uszoda f. hó 5-én vasárnap megnyitott. Az első napon mindjárt számosan vették használatba, de a beállott kedvezőtlen időjárás miatt, most ismét nem lehet fürdőzni.

Bánrévei vásár. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Bánréve községben f. évi szeptember hó 6-ára eső országos vásár ez évben kivételesen szeptember hó 4-én tartassék meg, a miskolczi kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket figyelmezteti.

Kirándulás Boszniába. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekelteket, hogy a hazai kamarák boszniai társas kirándulása a felmerült kívánságokhoz képest elhalasztatván, az nem aug. hanem szeptember hó első felében fog megtartatni. A kirándulásban családtagok, tehát nők is részt vehetnek. A résztvevők kötelező nyilatkozatokat legkésőbb f. hó 25-ig, a miskolczi kereskedelmi és iparkamarához küldjék be.

Szobafestősegédek figyelmébe. A miskolczi keres- és iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy a debreczeni állami méntelep parancsnoksága oly szobafestő segédet keres, a ki még a hadköteles kort el nem érte és magát a méntelephez önként besoroztatni hajlandó lenne. Az illetőnek ily módon alkalma volna a katonai szolgálaton korán tulesni s a terhesebb katonai szolgálatait is elkerülhetné.

Nyilvános számadás. A Köviben 1903. június 28-án rendezett tánczmulatság anyagi eredménye a következő:

Bevétel: Belépti jegyekből	255 kor. — fill.
Felülfizetésekből	132 kor. — fill.
Levelezőlapok elárusításából	19 kor. 29 fill.

Összesen 406 kor. 29 fill.

Kiadás 53 kor. 84 fill.

Tiszta jövedelem a torony javára 352 kor. 45 fill.
Felülfizettek 10 koronával: Hevessy Benedek, Hevessy Elemér, Bradofka Frigyes, dr. Vieszt Károly, Thury Ferencz. — 7 koronával: Gaszner Imre, Oroz Gusztáv. 6 koronával: özv. Aranyossy Jánosné, Kucser András. — 5 koronával: Bradofka Károly, Jerem Aurél. — 4 koronával: Müller Sandor, Török László, Kucser János. — 3 koronával: dr. Schvirian János, Weinberger Dávid. 2 koronával: Gallko Pál, Csók György, Bartos Ferencz, Biók Zoltán, özv. Kallós Györgyné, özv. Hlaváts Samuelné, özv. Jakobik Mária, Mánczos József, Szepesházi Kálmán, Benedikty Kálmán, Fakla Pál, Vranka Andras, N. N. — 1 koronával: Polcz József, Frenyo Janos, összesen 132 korona. — A képes levelezőlapok elárusítására Bodnár Mariska és Frenyo Vilma kisaszonyok szivesen vállalkoztak és fényes eredményt értek el. — Fogadják a nemesszivű s kegyes adakozók az egyház halás köszönetét.

Pályázat.

Forgácsfalván a **körbábai** állás lemondás folytán megüresedvén, annak betöltésére ezennel pályázat hirdetetik; fizetése 240 korona a két községtől és minden szülés után két korona az illető szüléktől.

Forgácsfalván, 1903. július 4-én.

Benyus András, bíró.

Anna-bál.

Csíz fürdőben július hó 25-én a tüztöltő egylet javára — 2 korona belépti-díj mellett — **Anna-bál** rendeztetik, melyre a tisztelt közönség ez uton hivatik meg.

Hirdetmény.

A jászberényi m. kir. földmives iskola kertészetében igen szép minőségű magyar legjobb, **Nánczy és Ambrózia kajsi** (nyári)

barack

kerül folyó hó 10-ikétől eladásra.

Megrendelések — annak megjelölése mellett, hogy a barack befőzésre vagy fogyasztásra szükséges — az iskola igazgatóságához intézendők.

Magyar királyi állami ménésparancsnokság Mezőhegyesen.

Lóárverési hirdetmény.

620. sz. — A mezőhegyesi m. kir. állami ménésintézetben kiselejtezett lóanyag **folyó évi július hó 21. és 22-én** árverés útján a helyszínén eladásra kerül és pedig:

körülbelül	{	102 drb 3 éves herélt,
		25 „ anyakancza,
		16 „ 4 éves kancza,
		15 „ fiatalabb kancza,
		33 „ különböző koru használati nyerges és igás ló,
		36 „ kiselejtezett igás és különböző koru ló a helybeli ménésbirtoktól.

Az árverés kezdete naponta reggel 9 órakor. Az árverési feltételek a helyszínén fognak a közönségnek tudomására hozatni.

Mezőhegyes, 1903. évi június hó 30. án.

M. kir. állami ménésparancsnokság.

Reif Emil

első gömörmezei fényképészeti műterme
Rimaszombatban,
Losonczy-utca 13. szám, (Stelkovich-féle ház.)
Alapítatott: 1896. évben.

Készít mindennemű fénykép felvételt **feltétlenül tartós és finom kivitelben** mérsékelt áron. — Legszebb kivitelű valódi **platin-képek**; kívánatra színezve is. — Finom kidolgozásu **gyermek-felvételek és jelmez-képek**. — **Táj- és állat-felvételek, reproductiók**. — Vidéki felvételek áremelés nélkül.

Felvételek a legborultabb időben is sikerrel eszközöltetnek.

9-*

Hirdetmény.

301. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszéknek 1903. évi 8734. számú végzése következtében **Dr. Herz Ödön** javára **Stelkovich László és neje** ellen 218 kor. 61 fill. s járuléka erejéig 1902. évi szeptember hó 23-án foganatosított biztosítási végrehajtás útján felülfoglalt és 1010 koronára becsült következő ingóságok, úgymint butorneműek, vadászfegyverek, lovak, szekerek és csikó nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. bíróság 1902. évi V. 426/6. sz. végzése folytán 218 kor. 61 fill. tökékövetelés, ennek 1903. évi július hó 20-ik napjától járó 6%-os kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 128 kor. 42 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Hangonyon alperesnél leendő eszközésére **1903. évi július hó 20-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1903. évi június hó 30-án.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

1903. V. 12/3. sz. — Alulírt bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyrőcei kir. járásbíróságnak 1901. V. 550/1. Sp. I 565/5. számú végzése következtében **dr. Krausz Gyula** ügyvéd által képviselt **nagyrőcei takarékpénztár és a nagyrőcei népbank** javára **Józsa Antal és neje** ellen 2816 és 943 kor. erejéig 1903. évi február hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 978 koronára becsült ingóságok, u. m.: házi butorok és különféle tárgyak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. bíróság 1903. évi V. 192/5. számú végzése folytán 2816- és 943 kor. tökékövetelés, ezeknek 1901- és 1902. év, az előbbinek január 1, az utóbbi február 7-ik napjától számított 7 és 8%-os kamatai és eddigi összesen 188 korona 60 fillérben bíróság megállapított követelések erejéig Rimaszombatban, adós lakásán (Hunyady- és Széchy-utca sarok) leendő eszközésére **1903. évi július hó 14-ik** napjának délelőtti 9 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Rimaszombat, 1903. június hó 26-án.

Sánta Antal, bir. kiküldött.

Haszonbérbe adatik

folyó évi október hó 1-étől pelsőcz-murányi vonalon nagyrőcei állomástól 3/4 órányira, Hisnyóvíz állomástól 1/4 órányira, **Lubenyik és Fekete-Lehota** községekben fekvő tagosított birtok 1600 □-os 175 hold 908 □-ól és pedig:

1⁰¹/₁₆₀₀ kat. hold belsőség.

94²⁴⁶/₂₄₆ kat. hold szántóföld.

33⁹²⁴/₉₂₄ kat. hold rét.

46¹³³⁷/₁₃₃₇ kat. hold legelő, cselédlakkkal és istállókkkal ellátva, évi 1100 koronáért és adó; bővebb felvilágosítással szolgál és a feltételek is megtudhatók:

Coburg hercegi Intézőség

2-3 Deresken, u. p. Harkács. (Gömörmeze.)

Hirdetmény.

4836. sz. — A m. kir. igazságügyminiszter 1903. évi január hó 21-én 1495. I. M. 1903. I. szám alatt elrendelte, hogy a rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatósághoz tartozó **Klenócz** nagyközség telekkönyveibe fölvev mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése fogantatásuk.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben **1903. évi augusztus hó 11-én** fog kezdődni.

Eneffogva felhívtnak:

1. Mindazok, a kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt, a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztést igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyegilleték elengedési kedvezményétől is elesnek és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől is elesnek.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Rimaszombat, 1903. évi június hó 11-én.

2-3

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Eladó birtok.

Gömörmeze **Gicze község** határában, vasuti állomás 213 kat hold szántó és legelő, 28 kat. hold rét I. osztályú, 128 kat. hold erdő, urasági lakház (kastély), melléképületek, 4 1/2 kat. hold belsőség és kert, tehermentes, szabadkézből eladó. — Becsérték 80000 korona, az urasági lakház: nyaraló esetleg szanatóriumnak is alkalmas, beltelek s kert birtok nélkül is eladó, becsértéke 16000 korona.

Értekezhetni a tulajdonos „**Jolsvai takarékpénztár**” irodájában.

Jolsva, 1903. június hó 8-án.

Hoffmann Miksa s. k.,

takarékpénztári vezérigazgató.

5-5

Hirdetmény.

4356. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Uhljár Pál** végrehajtónak özvegy **Mátyás Andrásné** szül. **Kissák Mária**, most férjezett **Kovács Jánosné** végrehajtást szenvedő elleni 50 korona s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Babaluska községben fekvő s a babaluszkai 27. számú tjkvben A. 1-15. sorszám alatt foglalt 3/4 urbéri telekből és urbéri erdőlegelő illetményből a B. 2. és 10. alatti **Kissák Mária** özv. **Matyas Andrásné** most férj. **Kovács Jánosné** 1/3 részben megillető jutalékra 551 korona és

a babaluszkai 43. számú tjkvben A. 1-3. sor, 503/b. 504., 509/a. hrsz. alatt foglalt ingatlanokból a fent nevezett a B. 44 alatti bejegyzés szerint 9/68 részben megillető jutalékra 195 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1903. évi augusztus hó 4-ik** napjának délelőtti 10 óráját Babaluska községben, a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is elfognak adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 55 kor 10 fillér és 19 kor. 50 fill. készpénzben vagy az 1882-ik évi 60-ik törvényzikk 42-ik §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1903. május hó 28-ik napján.

2-3

Pongrácz, kir. tszéki bíró.

FLEISCHER és TÁRSA

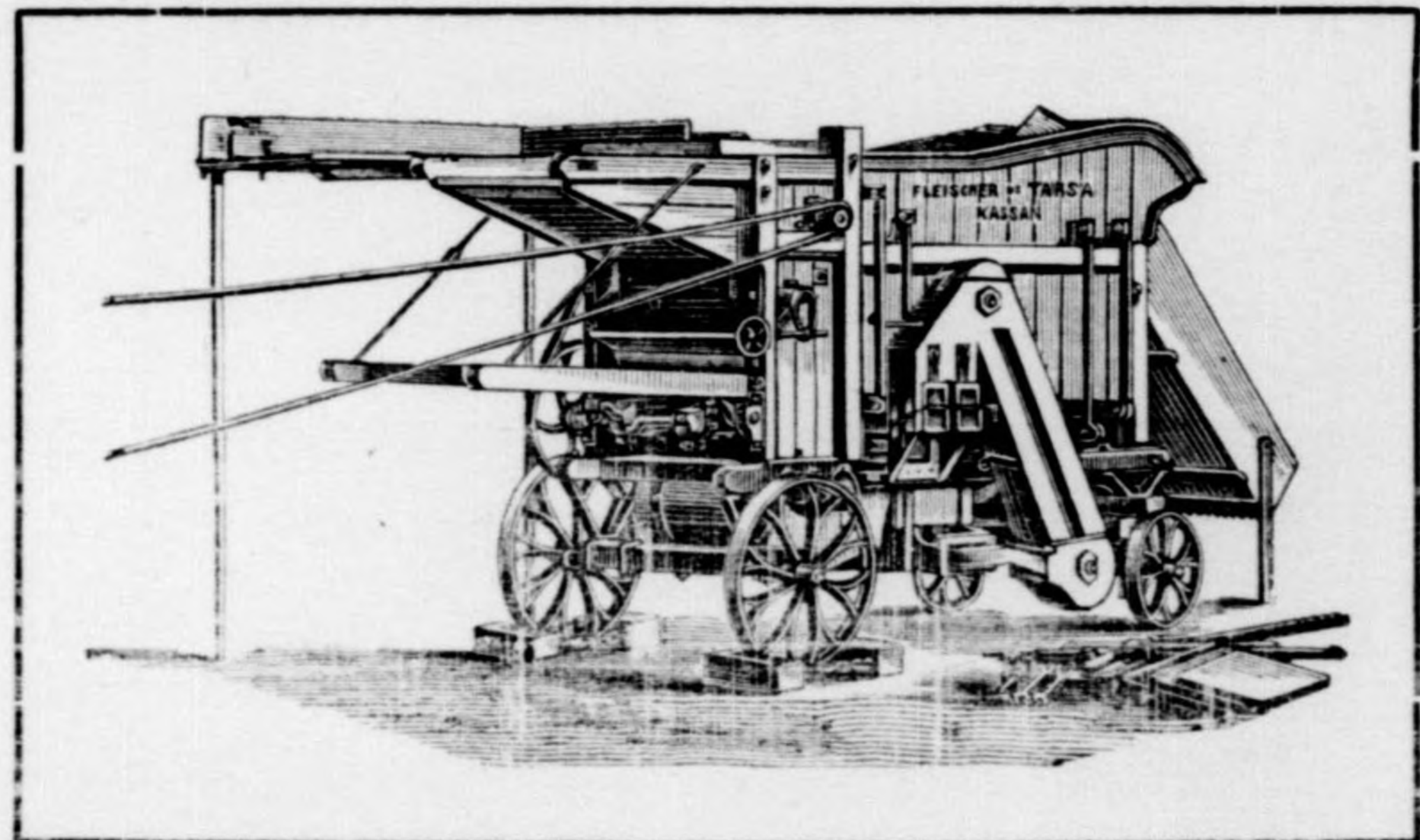
gépgyára és vasöntődeje Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jöbirnevé gépeit a **nyári időnyre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gözmözdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit, járgányhajtásra is alkalmazva, számarazói készülékei vagy anélkül. **Backer- és magtár-rostait**, továbbá mindennemű **szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat, szesgyár-berendezéseket**, m. p.: **Henze-főzők, kavaro készülékek, malata- és burgonya-zúzókat, malomberendezéseket** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletét tartjuk állandóan. Gazdasági gépeink képes, valamint öntődeink gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

4-6

Községi, körjegyzői, főszoigabirói, egyházi és ügyvédi

NYOMTATVÁNYOK

nagy raktára:

RÁBÉLY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedése Rimaszombat (Deák Ferencz-u. 8.)